

Renaissance, de Vlaamsche kunsthistoricus V. I. van de Wall behandelde *Het Hollandsche koloniale barokmeubel*, een onderwerp dat voor het eerst in *Elsevier's Maandschrift* (Juni 1898!) ten doop werd gehouden en dat thans nog den stoot gaf tot dit lijvig boekdeel, uitstekend gedocumenteerd en geïllustreerd (De Sikkel, Antwerpen, 1939). — Behalve het meubel bleef ook de bouwkunst niet onbesproken. Frans Vermeulen bereikte het derde deel van zijn handboek over de Nederlandsche bouwkunst (wederom een dissertatie), de eerste deelen verschenen voor vele jaren (M. Nijhoff, 1939). Vervolgens herschiep M. D. Ozinga in een prachtige studie Daniël Marot (H. J. Paris, 1938), een werk waaraan welverdiend de Wijnaendts Franckenprijs ten deel viel. Verder — om compleet te zijn — kwam de beschrijving van Monumenten gereed van Maastricht (4 dln), een fraaie rijksuitgave, welke het lot deelt van andere rijkspublicaties, dat men er eenvoudig geen juiste reclame voor weet te maken. De reeks studiewerken is daarmee vrijwel afgesloten, ware aan deze lijst niet toe te voegen G. J. Hoogewerff's derde deel van het handboek *De Noord-Nederlandsche schilderkunst* (M. Nijhoff, 1939) en Jkvr. C. H. de Jonge's monografie van den portretschilder *Paulus Moreelse, 1571—1638* (Van Gorcum, 1938).

Voor plaatwerken — een tweede categorie — schijnt geen belangstelling meer te bestaan, hoewel op dit gebied Nederland een hooge reputatie genoot. De fac-simile-uitgaven van prenten en teekeningen, van werken van groote tijdgenooten (Breitner, Jacob Maris) of van oude meesters (Rembrandt, J. Vermeer, Jan Steen, om van de monumentale Vondel-uitgave maar te zwijgen) zijn door het

buitenland van de markt verdrongen door uitgaven over Fransche schilders, Chineesche kunst etc. Goede kleurenreproducties komen in Holland zelden voor, Pol de Mont's uitgave van primitieven (Elsevier), hoe lang reeds geleden, werd nog niet overtroffen. Verschijnen er plaatwerken, dan zijn het kleine uitgaven, waarvan de Nederlandsche bewerking van Wilhelm Müseler's *Europeesche kunst* een wel zeer ongelukkig voorbeeld is naast het voortreffelijk ingeleide boek van Cornette over de *Vlaamsche Schilderkunst* (Van Dittmar, 1939). Niet minder levendig schreef deze zelfde auteur een gids voor het Antwerpsche Museum (De Sikkel, 1939), benijdenswaardig gemakkelijk en licht verteerbare kost, juist wat het zijn moet, ook al mag men het practisch nut voor den bezoeker in twijfel trekken. De goede vertaling en bewerking in de Hollandsche uitgave bij de afbeeldingen van *Rodin's beeldhouwwerk* (De Haan, 1939) mogen hierbij met eere worden vermeld. Maar slechts één werk verkondigt nog iets van onzen ouden roem en dat is de uitgave van Wouter Nijhoff, *Nederlandsche houtsneden van 1500—1550* (1931—1939), een samenlezing van alle losse houtsneden, die in de oorspronkelijke grootte het licht zagen, een onovertroffen publicatie, wat de 414 fac-simile's betreft, naar de prenten van Jacob Cornelisz, Lucas van Leyden, Cornelis Anthonisz en zoovele anderen! Het ongerief dat alle platen in een willekeurige volgorde, zonder verder verband, opeenvolgend genummerd zijn, neemt men op den koop (625 gld.) toe. Op de begeleidende beschrijving der platen, die alle hypothesen nauwgezet registreerde, maar den tekst niet met eigen vermoedens bezwaarde, rust maar één vlekje en dat is dat men de